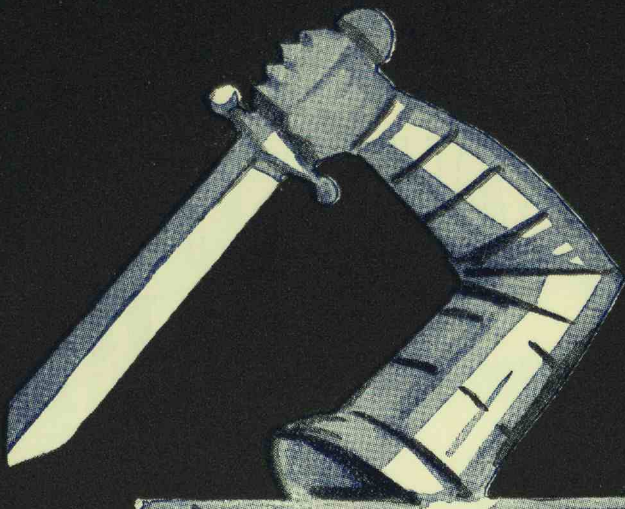

Kustaa Vaasa

1

1939

VALKOISEN ARMEIJAN TESTAMENTTI

Vapaussodan ylipäällikön voimakas vetoomus

Armeija pitää oikeutenaan saada avoimesti lausua toivomuksenaan, että moisten olojen uudistumisen välttämiseksi annetaan takeita luomalla yhteiskuntajärjestys ja hallitusvalta, jotka ainaiseksi suojaavat meitä uudelta samanlaiselta hirmukaudelta, josta maamme juuri on pelastunut. Armeija pitää tältä varalta ainoana takeena sitä, että Suomen valtiolaivan peräsin uskotaan lujiin käsiin, joihin eivät puoluekinat ylety ja joiden ei ole tarvis kompromisseja tehden pilkkahinnasta kaupitella hallitusvaltaa.

Valkoisen armeijan riveissä seisoo jokainen luottavaisena uskoen, että aika, joka on koittamassa, ei ole pettävä hänen toiveitaan. Tuhannet valkoiset ristit hautausmailla, tuolla kaukaisilla Suomen seuduilla, puhuvat äänetöntä kieltänsä. Vainajat vaativat, ettei heidän uhrinsa ole ollut turha. [1])

---

[1]) Vapaussodan suurena juhlapäivänä 16. 5. 1918 lausui vapaussodan ylipäällikkö C. G. Mannerheim senaatille pitämässään puheessa edelläolevat sanat, jotka meidän on syytä erityisesti tänä päivänäkin muistaa.

Kustaa Vaasa

POLIITTINEN VIIKKOLEHTI

N:o 1 | Ensimmäinen vuosikerta | 21. 1. 1939 *)

Toimitus ja konttori:
Kalevankatu 36 A 21
Puh. 63 317 ja 65 318

Toimitus
Erkki Räikkönen G. E. von Hertzen

Tilaushinta:
Vuosikerta 65 mk
Irtonumero 3 mk

ISÄNMAANYSTÄVILLE JA RINTAMAMIEHILLE

Rintamamiehet ymmärtävät sekä sydämen että järjen kieltä, sillä he ovat rintamilla lukeneet Luojan suurta kirjaa ja he ovat tulilinjoilla oppineet oikein arvioimaan vaihtuvia tilanteita ja nopeasti toimimaan niitten mukaisesti. Rintamamiehiä yhdistää korkealla jokapäiväisyyden yläpuolella oleva aseveljeyden näkymätön side. Kun rintamamies isänmaan asiassa kääntyy aseveljensä puoleen, hänen puheensa saa vastakaikua, ja, jos asia on oikea, aseveli lähtee liikkeelle.

Rintamamiehet!

Me tiedämme, että olemme tuntemattomasta tulleita, että työpäivämme on lyhyt ja että kuljemme tuntematonta kohti. Me tiedämme, että ihmiselämä on riippuvainen järkkymättömistä luonnonlaista ja että sen tarkoitus on suvun jatkaminen, kansakunnan säilyttäminen, luonnonvoimien hallitseminen ja elämänarvoituksen ratkaiseminen. Me tiedämme, että kaiken menestyksellisen työn edellytyksenä on työrauha ja työnilo. Me tiedämme myös, että valhe ja viha turmelevat ja tuhoavat ja että totuus ja hyvyys kehittävät ja rakentavat niin yksityisten ihmisten kuin kansojenkin elämässä.

Jokainen meistä säilyttää sydämessään kuvan ystävästä tai toverista, joka kaatui ehkä Saksan itärintamalla mielikuvituksessaan ajatellen vapaata Suomea ja onnellista Suomen kansaa. Ehkä hän kaatui valkoisella rintamalla Suomessa mielessään vakaa päätös pelastaa Suomen kodit bolshevikkien hävitykseltä ja rakentaa itsenäinen Suomen valtakunta. Tahi ehkä hän uhrasi henkensä ulkopuolella maan rajojen taistellessaan Suomen heimon pelastamiseksi tuholta ja samalla isänmaan itsenäisyyden varmistamiseksi. Kaikki nämä kaatuneet ystävät ja toverit luottivat kuoleman hetkellä siihen, että me heidän rintamatoverinsa ja Suomen kansa kyllä jatkaisimme taistelua ja saattaisimme sen voitolliseen päätökseen.

Mutta miten on käynyt?

Pistos sydämessämme meidän on pakko todeta, että näin ei ole tapahtunut. Paljon on tekemättä jäänyt ja paljon on laiminlyöty. Tosin tuli Suomi itsenäiseksi, mutta Suomen kansallisvaltion luomistyö jäi keskeneräiseksi, Suomalaiset heimot idässä jäivät bolshevikkien valtaan ja niitä hävitetään paraikaa sukupuuttoon, eikä yksikään käsi kohoa heitä pelastamaan. Onnellisen kansan sijasta näemme puolueriitoja ja kielikiistoja. Maanpetoksellisia järjestöjä toimii maassa. Boshevismin kulttuuriahävittävää ja

*) *Toinen painos, 25. 9. 1939.*

kansaa turmelevaa myrkkyä solutetaan eri teitä kansaamme. Työrauhan ja työnilon sijasta vallitsee maassa ja kansassa levottomuuden ja epäsoinnun painostava henki.

Mistä tämä kaikki johtuu?

On sanottu, että Suomen kansa on taipuvainen epäluuloisuuteen, kateuteen ja naapurivihaan. Tässä väitteessä voi olla tottakin, mutta me tiedämme myös, että Suomen kansa ei ole vain rehellinen ja urhoollinen vaan myöskin lahjakas. Syvin eripuraisuuden ja hajaannuksen syy on sen vuoksi etsittävä muualta.

Suomen kansalla on vihollinen, joka elää toisten kansojen ja myöskin meidän kansamme kustannuksella. Me tunnemme tämän vihollisen. Se riistää, myrkyttää ja turmelee sitä kansaa, jonka se on saanut vaikutusvaltansa alaiseksi. Tämä vihollinen tietää, että kansaa hallitaan hajoittamalla, rikkomalla sopu sen keskuudesta. Sen vuoksi se käyttää hyväkseen olemassaolevia tai keinotekoisesti aikaansaatuja vastakohtia kiihoittaakseen ja yllyttääkseen kansan eri kerroksia ja eturyhmiä toisiaan vastaan. Kansa särkyy keskenään vihamielisiin ryhmiin ja puolueisiin ja käy näinollen heikoksi ja turvattomaksi todellista vihollista vastaan.

Näin on käynyt Suomen kansan. Sen kieliryhmät epäilevät toisiaan. Sen puolueet taistelevat keskenään. Sen eri yhtymät pyrkivät hyötymään toistensa kustannuksella.

Rintamamiehet!

Meidän on pidettävä huolta siitä, että eripuraisuus ja hajaannus rakkaasta isänmaastamme kaikkoavat ja että lainsäädäntö ohjataan valtiota ja kansaa turvaavaan suuntaan.

Ensi työksi on kieliriita lopetettava.

Kun tarkastamme kielikysymystä, huomaamme, että kieliriidalta puuttuu kaikki asiallinen pohja. Me huomaamme, että sekä suomenkielisellä että ruotsinkielisellä kansanosalla kummallakin on perintöoikeus Suomen maan kamaraan. Ikimuistoisista ajoista saakka ovat ne yhdessä raivanneet tätä maata viljelykselle ja rakentaneet sen kulttuuria ja yhteiskuntajärjestystä. Kun vihollinen on hyökännyt ne ovat aina rinta rinnan taistelleet maansa puolesta. Aikojen kuluessa on tapahtunut vilkas suomalaisen ja ruotsalaisen veren sekoittuminen. Molemmat kieliryhmät muodostavat yhdessä yhden kansaperheen, Suomen kansan.

Julkisuudessa on esitetty se vaatimus, että toisen kieliryhmän olisi isänmaan yhtenäisyyden hyväksi luovuttava kielestään. Tämä osoittaa luonnon lakien tuntemattomuutta. Ihminen on onnellisin äidinkieltänsä puhuessaan ja hänen ajatuksensa tunkeutuu syvimmälle ja kirkastuu kirkkaimmaksi kun hän voi tulkita niitä isiensä kielellä. Samoin kuin sopu on perheen onnen ja menestyksen edellytys, samoin on se myöskin Suomen kansan sivistyksellisen ja aineellisen menestyksen elinehto.

Suomalaisen kieliryhmän tulee yhteinen menneisyys töineen ja taisteluineen silmänsä edessä suhtautua kunnioittavasti ja luottavasti ruotsinkieliseen veljeensä. Ruotsalaisen kieliryhmän tulee samoin yhteinen historia ja kohtalonyhteys tietoisuudessaan liittyä kunnioittavasti ja luottavasti suomalaiseen veljeensä ja lämminsydämisellä myötätunnolla seurata hänen työtänsä suomalaisen kulttuurimuodon kehittämiseksi elävästi käsittäen, että suomalainen kansansirpale on ainoa maailmassa, jolle tämä tehtävä on uskottu.

Ken Suomen maahan kylvää kielivihan siementä, kulkee tietoisesti tai tietämättään Suomen kansan vihollisen asioilla.

Molempien kieliryhmien väliset muodolliset suhteet on valtiovallan asia järjestää oikeuden ja molemminpuolisen edun mukaisesti.

Myöskin puolueriidat ovat keinotekoiset, kiihoituksen tulosta ja vahingoksi kansallemme.

Kun Suomen kansan kohtalon hetki lähestyi, ei kansamme, niinkuin meidän pitäisi muistaa, ollut yksimielinen, vaan jakaantunut kahteen vihamieliseen leiriin. Toisella puolen oli Suomen työväestön enemmistö luokkataisteluaatteen ja kommunistis-bolshevististen oppien myrkyttämänä, rikollisten johtajien harhaanviemänä, valmiina ase kädessä ja venäläisen sotaväen avulla toteuttamaan bolshevikkivallankumousta. Toisella puolen oli Suomen yhteiskuntaarakentava ja yhteiskuntaasäilyttävä kansanaines vakaasti päättäneenä vapauttaa maansa punaisesta rutosta ja venäläisestä valtiudesta. Taistelu taisteltiin ja se johti, Saksan ratkaisevalla avulla, valkoisen Suomen voittoon.

Suomen kansa oli nyt isäntä omassa talossaan ja itse vastuussa sen pystyssä pysymisestä. Me rintamamiehet, jotka emme tietäneet mitään kieliriidasta ja jotka tunsimme vain suomenkielisiä ja ruotsinkielisiä aseveljiä, emmekä myöskään tunteneet puolueita, vaan ainoastaan vapaustaistelijoita, jouduimme nyt kokemaan merkillisiä asioita. Tuskin oli taistelu tauonnut ja valkoinen armeija marssinut pääkaupunkiin, niin astui esiin henkilöitä, joista emme montakaan olleet rinta-

milla nähneet. Nämä henkilöt ryhtyivät uudelleen toimintaan vanhoissa puolueissa ja perustivat uusia puolueohjelmia ja painattivat sanomalehtiä, joissa toivat esiin oman puolueensa ansioita ja oman puolueohjelmansa erinomaisuutta ja kehoittivat Suomen miehiä ja naisia liittymään puolueeseen. Kunhan vain puolueohjelmat saadaan toteutetuiksi, sanottiin, saisivat puolueen jäsenet ja Suomen kansa kaikin puolin onnelliset olot. Mutta, paha kyllä, muut puolueet eivät ymmärtäneet, kuinka erinomainen ohjelma oli, tai sitten asettuivat ne pahantahtoisuudesta vastahankaan. Sen takia täytyi taistella niitä vastaan oman ohjelman toteuttamiseksi. Tämä tapahtui kaikissa puolueissa ja niitten sanomalehdet kilvan koettivat sanoin ja kuvin osoittaa, kuinka tyhmiä, naurettavia tai pahansuopia toisten puolueitten jäsenet olivat. Kiihoitus ja suggestio kantoi hedelmän. Ei kestänyt kauankaan, ennenkuin valkoinen rintama oli vain muisto ja Suomen kansan enemmistö oli jakaantunut puoleen tusinaan puolueita, jotka kiistelivät kielestä, kansanedustajapaikoista, lakipykälistä ja valtionviroista. Pettyneinä palasivat rintamamiehet arkiseen työhönsä, ja, useimmissa tapauksissa, vaatimattomiin toimiinsa maan eri osissa.

Kun tarkastamme puolueita tarkemmin, huomaamme, että esimerkiksi Suomen talonpojat, jotka elävät samoissa olosuhteissa ja joilla on kaikki edut yhteisiä, ovat jakaantuneina kaikkiin puolueisiin. Lisäksi huomaamme, että kaikkien puolueitten jäsenistä valtavasti suurin osa on kunnon miehiä ja naisia ja vain hyvin harvat ovat alamittaisia yksilöitä ja sellaisia jotka pitävät puolueita mukavina astinlautoina valtion lihapadoille. Tarkastaessamme puolueohjelmia huomaamme niissä oikeita ajatuksia ja hyviä ohjelmankohtia, mutta tarpeellinen yhteistyö niitten toteuttamiseksi puuttuu.

Jos kysymme suojeluskuntalaiselta, mikä olisi seuraus, jos puoluekysymys viritettäisiin suojeluskuntajärjestön keskuudessa, hän vastaa arvelematta: se hajoaa. Jos kysymme lotalta, mikä on seurauksena, jos puoluekysymys tulee esille Lotta Svärd-yhdistyksessä, niin hän vastaa samalla tavalla. Ei jääkäriliike, ei valkoinen armeija eikä Lapuan liike tunteneet jakoa puolueisiin. Sama on asianlaita kaikkiin isänmaallisiin liikkeisiin nähden. Se joka vakavina aikoina ryhtyy puoluekiistoihin, hän ajaa tieten tai tietämättään Suomen kansan vihollisten asiaa.

Rintamamiehet!

Me tiedämme, että bolshevismin myrkyn estämätön levittäminen kaksikymmentä vuotta sitten synnytti punakapinan ja aiheutti sen, että maa menetti monia kymmeniätuhansia ihmishenkiä. Me tiedämme, että sama myrkyttäminen on yhä käynnissä. Jollei sille aseteta sulkuja, voi seurauksena olla Suomen kansan tuho. — Rivimme ovat harventuneet, mutta ne ovat vielä pystyssä. Suomen kansa luottaa meihin ja luottamus velvoittaa. Velvollisuutemme on tehdä loppu kieli- ja puolueriidoista sekä johtaa kansakunnan parhaat ainekset yhteistyöhön yläpuolella puolueitten ja kieliryhmien Suomen kansan vapauttamiseksi bolshevismista, kommunismista ja marxilaisuudesta. Tämä on mahdollista voimassaolevain lakien puitteissa; edellytyksenä on isänmaanrakkaus, hyvä tahto ja rehellinen yhteistyö.

Suomen kansa on lainkuuliainen kansa, joka elää ja toimii Suomen lakien mukaisesti. Jokaisen suomalaisen tulisi muistaa, että esimerkiksi kieliryhmien keskinäinen suhde järjestetään ja puolueohjelmat toteutetaan lainsäädäntöteitse kansaneduskunnassa eikä kiistelemällä puoluelehdissä. Myöskin pitäisi heidän olla tietoisia siitä, että he parhaiden edistävät pyrkimyksiään valitsemalla kansaneduskuntaan mahdollisimman paljon päteviä edustajia, jotka käyttäen hyväkseen tarpeellista asiantuntemusta ja silmälläpitäen koko kansan etua säätävät kehityksen vaatimat lait.

Kiinnittäessämme nyt huomion Suomen valtion lainsäädäntöelimen kokoonpanoon, toteamme, että vuonna 1936 toimitettiin eduskuntavaalit puolueitten puitteissa 16 vaalipiirissä. Äänioikeutettujen lukumäärä oli 1.872.908. Äänestykseen otti osaa 1.178.412 eli 62,9 %. Äänestämättömiä oli niin ollen 694.496 eli 37,1 %. Eduskuntaan tuli puolueitten edustajia seuraavasti:

	edustajaa	ääntä
Sosialidemokraatit	83	452.751
Maalaisliitto	53	262.917
Ruotsalainen kansanpuolue	21	131.440
Kokoomuspuolue	20	121.619
Isänmaallinen Kansanliike	14	97.891
Edistyspuolue	7	73.654
Suomen Pienviljelijäin puolue	1	23.159
Kansanpuolue	1	7.449

Sosialidemokraattien äänimäärä oli 38,5 % annetuista äänistä ja 24,2 % äänioikeutettujen lukumäärästä.

Tarkastessamme näitä numeroita huomaamme, että puolueitten edustajien luku ei vastaa annettuja äänimääriä. Tämä johtuu siitä, että voimassa oleva vaalilaki suosii suuria puolueita ja että

pienemmät puolueet, jotka eivät olleet vaaliliitossa keskenään, monissa vaalipiireissä menettivät suuria äänimääriä.

Esimerkiksi Oulunläänin pohjoisessa vaalipiirissä olivat vaalitulokset seuraavat:

	ääntä	edustajaa
Maalaisliitto	21.169	6
Sosialidemokraatit	7.416	1
Suomen Pienviljelijäin puolue	3.785	1
Isänmaallinen Kansanliike	3.270	0
Kokoomuspuolue	2.480	0
Edistyspuolue	1.604	0

Kuten näemme menettivät I.K.L. 3.270, kokoomuspuolue 2.480 ja edistyspuolue 1.604 ääntä.

Vaasanläänin itäisessä vaalipiirissä olivat vaalitulokset seuraavat:

	ääntä	edustajaa
Sosialidemokraatit	27.459	6
Maalaisliitto	17.954	3
Isänmaallinen Kansanliike	6.636	1
Edistyspuolue	3.966	0
Kokoomuspuolue	3.761	0

Tässä vaalipiirissä menettivät edistyspuolue 3.966 ääntä ja kokoomuspuolue 3.761.

Jos vaaliliitto isänmaallisten puolueiden kesken olisi solmittu, olisi valituksi tullut 2 sosialidemokraattia vähemmän, kun sensijaan yhteiskuntaa säilyttäviä edustajia olisi tullut valituksi 6.

Hämeen läänin pohjoisessa vaalipiirissä olivat vastaavat numerot seuraavat:

	ääntä	edustajaa
Sosialidemokraatit	45.056	8
Kokoomuspuolue	11.198	2
Isänmaallinen Kansanliike	6.134	1
Edistyspuolue	5.479	0
Maalaisliitto	5.425	0

Maalaisliiton ja edistyspuolueen äänet menivät kokonaan hukkaan.

Uudenmaanläänin vaalipiirissä olivat valitulokset seuraavat:

	ääntä	edustajaa
Sosialidemokraatit	87.657	12
Ruotsalainen kansanpuolue	65.877	9
Kokoomuspuolue	18.334	2
Edistyspuolue	16.530	2
Isänmaallinen Kansanliike	11.629	1
Maalaisliitto	6.866	0

Yksin maalaisliitto menetti siis tässä piirissä 6.866 ääntä.

Tutustuessamme eri vaalipiirien äänestystuloksiin, huomaamme, että jos yhteiskuntaa säilyttävät puolueet olisivat solmineet vaaliliiton, olisi heidän edustajiensa luku noussut lähes kymmenkunnalla ja sosialidemokraattien vastaavasti laskenut.

Vaalien jälkeen oli poliittinen rintamajako seuraava: toisella puolen seisoivat eri lohkoilla maalaisliitto, kokoomuspuolue, ruotsalainen kansanpuolue, edistyspuolue ja I.K.L., muodostaen Suomen isänmaallisen rintaman. Niihin kuuluvat miehet seisovat suojeluskuntien riveissä ja ovat valmiit vaaran hetkellä puolustamaan tätä maata ja heidän sisarensa, vaimonsa ja tyttärensä toimivat Lotta-Svärdyhdistyksessä hekin valmiina täyttämään velvollisuutensa.

Tämä on valkoinen rintama.

Sen takana seisoo reservissä maan suurin puolue (⅓ äänioikeutetuista), jolla ei ole edustajia kansaneduskunnassa sentakia, että sen jäsenet eivät osallistuneet vaaleihin. Tähän reserviin kuuluu lukuisasti miehiä ja naisia, jotka eivät viihdy puoluekarsinoissa ja joita puoluekiista on tympäissyt.

Valkoista rintamaa vastassa on sosialidemokraattinen puolue. Tämän puolueen johto ottaa ohjeensa ulkomailla toimivilta kansainvälisiltä järjestöiltä ja toimii näitten käskyjen mukaisesti.

Tämän rintaman oikea nimi on internationale.

Internationalella on yhteinen johto.

Valkoiselta rintamalta sen sijaan puuttuu tällainen yhteinen johto. Sen eri lohkoilla toimivilla puolueilla on esikuntansa, nimittäin puoluejohdot. Omituista kyllä kuuluu näihin myöskin henkilöitä, jotka toisinaan suuntaavat tulensa omia rintamajoukkoja vastaan ja ryhtyvät joskus yhteistoimintaan vastustajansakin kanssa. Tämä on ilmiö, johon on kiinnitettävä erittäin vakavaa huomiota.

Kuten näemme, muodostavat valkoisen rintaman joukot lukumäärältään vahvan ylivoiman, mutta, koska yhteistoimintaa ei synny, saavuttaa internationale ylivedon ja valloittaa alueen toisensa jälkeen.

Internationalen johto suunnittelee käsitykseni mukaan ankaraa iskua valkoista rintamaa vastaan. Sen suunnitelma on ilmeisesti tulevan kesän vaaleissa saada enemmistö eduskuntaamme ja lainsäädännön kautta nujertaa valkoinen rintama. Se odottaa sosialidemokraattiselle puolueelle lisä-ääniä ympäri koko maan. Se odottaa, että Suomen pienviljelijät, jotka viime vaaleissa esiintyivät omana puolueena, tulevissa vaaleissa äänestäisivät sosialidemokraattista puoluetta. Se odottaa, että maalaisliitossa syntyy hajaannus, sillä tavalla, että sen vasen siipi antaa äänensä sosialidemokraattiselle puolueelle ja että osa ei ollenkaan käytä, tyytymättömänä puolueen johtajien viime edesottamuksiin, äänioikeuttaan. Samoin odottaa se, että valkoisen rintaman muut puolueet siinä määrin riitaantuisivat keskenään, että olisi helppo estää

YLIOPPILASNUORISOLLE

Suomen ylioppilasnuoriso on aina ollut altis kantamaan isänmaan lippua korkealla, ja sen uhrautuva työ on johtanut myös monasti suuriin tuloksiin. Ikimuistoinen on ylioppilasnuorisomme osuus Suomen itsenäisyystaistelussa, jolloin jääkäriliike sen keskuudessa ensimmäisenä virisi, ja se ryhtyi, vastoin puoluejohtajien varoituksia, toteuttamaan kansamme suurinta unelmaa.

Ylioppilasnuoriso asetti silloin vaakalaudalle kaikkensa, sekä henkensä että kunniansakin, — muistettakoon vain, kuinka jääkäriliike leimattiin eräiden puoluejohtajien toimesta isänmaanpetokseksi — ja sitä johti jokin jumalallinen voima, jonka mahdin edessä itsekkyys ja omanvoiton pyyntö vaipuivat maan rakoon; sen ainoana johtotähtenä oli ikuisesti elävän Suomen kansan onni ja menestys.

Maailmansodan aikana ylioppilasnuorison vallannut isänmaallinen innostus johti sen suuriin tekoihin ja myös ratkaiseviin voittoihin. Itsenäinen Suomi muuttui unelmasta todellisuuudeksi, ja niistä miehistä, jotka ensin leimattiin isänmaanpettureiksi, tuli kansamme historian pyhimmän sankaritarun luojia.

Itsenäisyystaisteluumme yhtynyt veljessota — kansamme vieminen Golgatalle ja sen ristiinnaulitseminen — koski kuitenkin kipeästi ylioppilasnuorison herkkään mieleen. Se oli uskonut vuorenlujasti siihen, että kansamme kohtalonsa suurella hetkellä seisoisi yhtenä miehenä, mutta kun taistelu sitten virisi, kääntyivätkin aseet toinen toisiamme vastaan.

Veljessodan todellisena virittäjänä ja yllyttäjänä oli eräs vieras valta, josta meille ei koskaan ole tullut mitään hyvää, mutta joka tällä kerralla toi maahamme suurimman onnettomuuden, mikä kansaa voi milloinkaan kohdata.

Vaikka ylioppilasnuoriso onkin valmis levittämään suruharson vuoden 1918 ympärille, ei se ole voinut vapautua siitä painajaisunesta, johon tuon ajan järkyttävät tapahtumat sen virittivät.

Kieltämätön tosiasia on, että vapaussodan voittoa ei seurannut ylioppilasnuorison keskuudessa sellainen isänmaallinen innostus, mikä juuri vapautensa saavuttaneelle kansalle olisi ollut luonnollinen. Ylioppilasnuoriso kulki alaspainunein mielin ja ahdistus rinnassa, ehkä vain kaukaisesti aavistaen, kuinka toisenlainen isänmaallinen innostus olisi saattanut syntyäkään, jos vapaussodan voitto olisi saavutettu yksimielisyyden merkeissä ja Suomen rajaviiva olisi voitu viedä sinne, minne suopea kohtalo sen olisi suonut.

Vasta viimeisen heimosodan jälkeen 1922 alkoi ylioppilasnuorison keskuudessa jälkeen viritä aktiivisempaa isänmaallista toimintaa, ja nyt, kaksikymmentä vuotta itsenäisyytemme jälkeen, voidaan todeta, että akateeminen nuoriso on taasen valveilla.

Parin viime vuosikymmenen ylioppilasnuorison toimintaa tarkkailtaessa on kuitenkin pakko tehdä eräs tärkeä havainto. Ylioppilasnuoriso on menettänyt aikaisemman merkityksensä maan yleisten asiain johdossa: se on jäänyt kokonaan syrjään suurten kysy-

---

heidän yhteistoimintansa vaaliliittojen muodossa. Lisäksi toivoo se erään valkoisen rintaman puolueen lakkauttamista ennen vaaleja, jonka seurauksena olisi, että laajojen valitsijapiirien osallistuminen vaaleihin tulisi suuresti vaikeutumaan.

Tämän hyvin harkitun juonen toteutumisen estämiseksi ei tarvita muuta kun yhteistoiminnan aikaansaaminen valkoisella rintamalla. Tästä tulee meidän valitsijoiden, valkoisen rintaman rivimiesten, pitää huoli. Me tulemme huolehtimaan siitä, että internationalen hyökkäyssuunnitelma paljastetaan ja että valkoisen rintaman yhteistoiminnan tärkeys selvitetään valitsijoille. Me tulemme myöskin huomioimaan, kutka henkilöt valkoisen rintaman eri lohkoilla vastustavat tilanteen vaatimaa yhteistoimintaa ja saattamaan huomiomme valitsijoitten tietoon.

Tunnussanamme seuraavia vaaleja varten on oleva: vaaliliittoja on solmittava kaikkien isänmaallisten puolueitten ja kansanryhmien kesken. Valtiopäivämiesehdokkaiksi on nimitettävä tervejärkisiä, omantuntonsa ja vakaumuksensa mukaan toimivia henkilöitä.

Se, joka tulevissa valtiopäivämiesvaaleissa, unohtaen tai tietoisesti kieltäen sen, että yksimielisyys on voimaa, vastustaa yhteistyötä ja vaaliliittoja, kulkee Suomen kansan vihollisen asioilla.

G. E. von Hertzen.

mysten ratkaisuista. Sama ylioppilasnuoriso, joka vielä itsenäisyystaistelussa sanoi ratkaisevan sanansa vapautemme puolesta, ei enää ole maan kohtaloihin vaikuttava tekijä.

Miksi näin on käynyt?

Vastauksen hakeminen ei suinkaan ole vaikeata. Syynä on se, että ylioppilasnuoriso ei ole löytänyt sellaisia tunnustähtiä, jotka olisivat johtaneet sen toiminnan todelliseksi siunaukseksi kansallemme.

Tosin on eräs ajatusmaailma, suomalaisen kansallisvaltion luominen, jo puolitoista vuosikymmentä kiinnostanut sen mieltä, mutta tämä aate ei ole antanut rikkinäiselle kansallemme elämän todellista virvoittavaa juomaa.

Ylioppilaat!

Akateemisen Karjala-Seuran perustajan ominaisuudessa katson ei ainoastaan oikeudekseni vaan myös velvollisuudekseni tänä vakavana ajankohtana vedota Suomen ylioppilasnuorisoon.

Se pyhä tuli, joka antoi elämän Akateemiselle Karjala-Seuralle, joka tänä päivänäkin on akateemisen nuorison johdossa, se pyhä tuli ei tuntenut aitosuomalaisuutta. Se virisi samalta pohjalta kuin aikoinaan jääkäriliikekin, sillä se tunnusti kansakokonaisuuden, myös ruotsinkielisen kansanosan yhteisen isänmaan piiriin.

Akateemisen Karjala-Seuran lippuvalan kirjoittajana minä tiedän paremmin kuin ehkä kukaan toinen, että Akateemisen Karjala-Seuran jäsenet vannoessaan toimivansa »Suomen kansallisen herättämisen» puolesta, eivät ole sitoutuneet taistelemaan aitosuomalaisuuden hyväksi, vaan ovat sopineet siitä, että he parhaansa mukaan tulevat herättämään kansamme näkemään idänvaaran.

Akateemisen Karjala-Seuran kahden ensimmäisen vuoden toiminnassa oli aitosuomalainen ajatusmaailma kokonaan vieras ja tuntematon kysymys. Sen ohjelmaan kuului Karjalan ja Inkerin ja yleensä heimokysymyksen ajaminen, heimopakolaisten auttaminen opinteille ja heimokysymyksen tunnetuksitekeminen. Seuran toimintapiiriin kuului ruotsinkielisiäkin ylioppilaita, jotka parhaansa mukaan koettivat auttaa sen suurta yleisisänmaallista päämäärää.

Olen vakuutettu siitä, että Akateemisen Karjala-Seuran ensimmäinen suuntaus oli sittenkin oikea.

Tahdon samalla myös vedota maamme ruotsinkieliseen ylioppilasnuorisoon, joka on niinikään asettanut kielikysymyksen keskeisimmäksi harrastuksekseen, unohtaen, että suuremmat isänmaalliset kysymykset ovat nyt vaakalaudalla, ja toivon hartaasti, että se jälleen, niinkuin jääkäriliikkeen ja vapaussodan aikanakin, löisi veljenkäden suomalaiselle toverilleen ja ryhtyisi sen kanssa kokoavaan ja luovaan työhön.

Syvästi vakuutettuna siitä, että kansamme seisoo lähiaikoina suurten ja kohtalokkaiden ratkaisujen edessä — muistakaamme vain sitä sodanvaaraa, mikä voi koska tahansa kohdata Euroopan kansat — ja ymmärtäen sen hyvin, että nyt täytyy niidenkin, jotka ovat kerran seisoneet jyrkästi vastakkain, ojentaa veljenkäsi toisilleen, katson velvollisuudekseni vedota sekä suomenkieliseen että ruotsinkieliseen ylioppilasnuorisoon ja erityisesti Akateemiseen Karjala-Seuraan.

Valkoisen rintaman on nyt koottava rivinsä, ja tässä rivien kokoamisessa voi ylioppilasnuoriso suorittaa erittäin tärkeän tehtävän, jonka suoritus voi muodostua käänteentekeväksi.

Suomen isänmaallinen kansa on yhdistettävä puolue- ja kielirajoista riippumatta yhdeksi kokonaisuudeksi, ja tässä työssä on ylioppilasnuoriso itseoikeutettu, mutta kuitenkin vain sillä ehdolla, että se ei aseta kielirajoja tämän suuren taistelun tielle.

Olen vakuutettu siitä, että jos ylioppilasnuoriso astuu tälle tielle, tulee silloin syntymään ennennäkemätön isänmaallinen innostus, joka murtaa kahleet tieltään ja kokoaa isänmaallisen kansanosan yhteisten lippujen alle.

Ensi kesänä tullaan käymään ankara taistelu siitä, kenelle valtiovalta tässä maassa uskotaan, valkoiselle Suomelle, vai niille miehille, jotka johtavat Suomen työväestöä väärien tunnustähtien alla, ja jotka, jos he tulevat pääsemään ennemmistöasemaan valtiopäivillä, tulevat ohjelmansa mukaan käymään myöskin käsiksi vapaussodan pyhimpään perintöön, suojeluskuntajärjestöön, jonka lakkauttamista he vaativat.

Ensi kesän vaaleissa on ylioppilaiden astuttava esiin kokonaisuuden etua ajaen, ja ennenkaikkea muistaen, että on sittenkin toisarvoista, miten äänimäärät isänmaallisten puolueiden kesken jakaantuvat, kunhan kansaneduskuntaan vain saadaan sellaisia miehiä, jotka tunnustavat suojeluskuntien merkityksen ja ovat valmiit katkaisemaan yhteistoiminnan sen puolueen kanssa, joka ottaa toimintaohjeensa kansainvälisiltä järjestöiltä.

Tämä ratkaisu avaa lisäksi mahdollisuudet erään toisen vielä suuremman päämäärän saavuttamiseen. Jos isänmaallisen kansanosan rivit saadaan kootuksi yhteen, niin luodaan perusedellytys työväestön johtamiseen yhteisen

KANSAKOKONAISUUDEN PUOLESTA

Kansalaiset!

Yli kaksikymmentä vuotta on kulunut siitä kun Suomi saavutti itsenäisyytensä. Yhä edelleen on kansamme rikkinäinen. Itsekkyyden henki hallitsee sitä.

Suurimpana syynä sisäiseen heikkouteemme ja hajanaisuuteemme on se, että meidän ei ole onnistunut voittaa koko Suomen työväestöä isänmaalle, vaan että suuri osa siitä kannattaa Suomen Sosialidemokraattisen puolueen edustamaa luokkataisteluoppia, joka kerran johti kansamme sen suurimpaan onnettomuuteen.

Suomen Sosialidemokraattisen puolueen puolueohjelmassa, joka on julkaistu vuonna 1930, sanotaan m.m. seuraavaa:

»Luokkatietoisen köyhälistön on pantava pääpaino luokkavoimansa vahvistamiselle ja oman joukkotoimintansa kehittämiselle mahdollisimman itsetietoiseksi ja tarkoituksenmukaiseksi, kohotakseen yhteiskunnallisesti ja valtiollisesti sosialidemokraattisen luokkataistelun avulla ja lähetäkseen täten yhteiskuntavallankumouksellista päämääräänsä.»

Ja edelleen:

»Puolueen kaikki järjestöt, elimet ja toimihenkilöt pitäkööt velvollisuutenaan selvän sosialidemokraattisen luokkataistelukannan omaksumisen ja sen juurruttamisen työläisjoukkoihin.»

Sosialidemokraattinen puolue tunnustaa siis julkisesti olevansa yhteiskuntavallankumouksellinen puolue, jokä päämääränsä saavuttamiseksi käyttää aseenaan luokkataisteluoppia.

Sosialidemokraattisen puolueen puolueohjelmassa sanotaan myös, että »suojeluskunnat on porvariston asekaarteina viipymättä lakkautettavat». Nämä sanat paljastavat ne suunnitelmat, mitä työväestön nykyisillä johtajilla on vapaussotamme pyhintä perintöä, suojeluskuntajärjestöä vastaan, järjestöä, jonka riveissä tänä päivänäkin isänmaallinen Suomi yksimielisenä seisoo.

Sosialidemokraattisen puolueen johdon taholta on aikaisemmin julkisessa puheessa lausuttu, että »kirkko on vihollinen, jota ei kannata sääliä». Näin sanotaan siitä huolimatta, että 98 % Suomen kansasta kuuluu kirkon piiriin ja vaalii sitä vuosisataisena kalliina perintönä.

Kaikki muistavat sen jyrkkäsanaisen arvostelun, jonka sosialidemokraattisen puolueen johtaja hiljattain kohdisti maan riippumattomiin tuomioistuimiin tarkoituksella horjuttaa niiden arvovaltaa. Tämä hyökkäys on muistettava senkin takia, että sen suorittaja on ilmeisesti jättänyt huomioimatta rikoslain 16: 24, jossa säädetään rangaistus m.m. sille, joka julkisesti väkijoukossa oleellisia seikkoja salaten tai muuten vääristellen taikka loukkaavaa tai halventavaa sanontaa tai esitystapa käyttäen esittää tai levittää tietoja tai lausumia, jotka ovat omansa halventamaan julkista viranomaista tai saattamaan niiden toimenpiteen halveksimisen alaiseksi, ja jopa vankeutta, jos esityksen tarkoituksena on sellainen halventaminen.

Sosialidemokraattisen puolueen ohjelma ja toiminta siis osoittaa, että se pyrkii repimään alas nykyisen yhteiskunnan eräitä kulmakiviä, ennenkaikkea suojeluskuntajärjestön, kirkon ja oikeuslaitoksen.

Näin menettelee se tietoisena siitä, että vain siten voi se toteuttaa yhteiskuntavallankumouksellisen ohjelmansa, jonka päämääränä on yleisen ja täydellisen sosialisoimisen toimeenpaneminen, sosialisoimisen, joka siis yhä edelleen elähdyttää Suomen Sosialidemokraattista puoluetta, siitä

---

kansakokonaisuuden piiriin, ja niin saavutetaan itsenäisen Suomen suurin kansallinen päämäärä, kansamme eheyttäminen, josta Akateeminen Karjala-Seura jo vuonna 1924 sanoi julkisuudessa seuraavat merkittävät sanat: »Ja kuitenkin on juuri nousevan sivistyneen nuorison historiallinen tehtävä sen kuilun umpeenkasvattaminen, jonka vapaussota 1918 loi.»

Suokoon Korkein Kaitselmus, joka on aina kansaamme johtanut, että akateeminen nuoriso ryhtyisi rakentamaan ja luomaan yksimielistä Suomen kansaa ja että sitä tässä työssä johtaisi rakkaus, joka on valmis unohtamaan kaiken, sovittamaan kaiken ja uhraamaan kaiken.

Erkki Räikkönen.

huolimatta, että sillä on elävä esimerkki silmäinsä edessä, mihin mittaamattomiin kärsimyksiin tällaisen ohjelman täytäntöönpano itäisessä naapurimaassa on johtanut.

Sosialisoimispäämääränsä saavuttamiseksi on Suomen Sosialidemokraattinen puolue tarpeen vaatiessa valmis myös yhteistyöhön porvarillisten puolueiden kanssa. Puolueen menettelytapaohjelmassa sanotaan asiasta m.m. seuraavaa:

»Valtiollisessa luokkataistelussa, varsinkin sosialidemokraattisen eduskuntaryhmän työssä, puolue voi käyttää hyväkseen porvarillisten luokkien etuvastakohtia ja porvarillisten puolueiden mielipide-eroavaisuuksia työtätekeville luokille tärkeiden valtiollisten oikeuksien hankkimiseksi ja yhteiskunnallisten uudistusten valloittamiseksi, joskin tällainen yhteistyö jonkin tai joidenkin porvarillisten puolueiden kanssa saattaa olla vain tilapäistä ja ohimenevää, koska mikään porvarillinen puolue ei hyväksy sos.-dem. puolueen yhteiskunnallista päämäärää.»

Porvarillisten puolueiden mielipide-eroavaisuuksia tiedämme sosialidemokraattisen puolueen tänä päivänäkin varsin taitavasti käyttävän hyväkseen, ilman että ne, jotka ovat sosialidemokraattien kanssa liiton tehneet, huomaavatkaan heidän todellisia tarkoituksiaan.

Kaiken edelläolevan lisäksi on todettava, että Suomen Sosialidemokraattinen puolue ei ole itsenäinen, vaan toimii kansainvälisten järjestöjen määräysten alaisena.

Suomen Sosialidemokraattisen puolueen ulkopoliittisessa ohjelmassa on nimittäin seuraava periaatteellinen julkilausuma:

»Suomen Sosialidemokraattinen puolue on yhtä mieltä kaikkien maiden sosialististen työväenpuolueiden kanssa siitä, että kaikkien kansojen yhteisetua samoin kuin kunkin kansan yksityisetua parhaiten edistetään kansojen keskinäisen yhteisymmärryksen ja yhteistoiminnan avulla. Tämän kansainvälisen tietoisuuden pohjalle on luotava kansanvaltainen ja kansainvälinen oikeusjärjestys, joka tekee mahdottomaksi jollekin kansalle omien todellisten tai luuloteltujen erikoisetujensa hyväksi loukata ihmiskunnan yhteisetua.»

Varmuuden vuoksi sanotaan tässä ohjelmassa lisäksi:

»Esiintymisessään Kansainliiton toimintapiiriin kuuluvissa asioissa puolue ja sen edustajat noudattavat Sosialistisen Työväen Internationalen tekemiä päätöksiä.»

Puolueen menettelytapaohjelmassa sanotaan lopuksi:

»Tarkoituksensa toteuttamiseksi puolue on kosketuksissa toisten maiden sosialidemokraattisten puolueiden kanssa ja ottaa toiminnassaan varteen Sosialistisen Työväen Internationalen antamat ohjeet.»

Suomen Sosialidemokraattinen puolue on siis valmis uhraamaan kansansa todelliset erikoisedut »kansainvälisen oikeusjärjestyksen» hyväksi ja se on valmis noudattamaan ei ainoastaan Kansainliitossa, vaan kaikessa toiminnassaan Sosialistisen Työväen Iinternationalen tekemiä päätöksiä ja antamia ohjeita, riippumatta siitä, ovatko ne Suomen kansan edun mukaisia tai sen vastaisia.

Laajojen kansalaispiirien on vaikea ymmärtää, kuinka Suomen Sosialidemokraattinen puolue, jonka ohjelmakohdat ovat edelläesitetyt ja jonka riippuvaisuus kansainvälisistä järjestöistä on myös todettu, on kuitenkin viime aikoina osoittanut maanpuolustusystävällisyyttä. Oikeuden nimessä on nimittäin myönnettävä, että sosialidemokraatit ovat myötävaikuttaneet maanpuolustusmäärärahojen hyväksymisen, ja tätä on tietysti tervehdittävä ilolla.

Mutta on kuitenkin muistettava, että Suomen Sosialidemokraattinen puolue puolustusmäärärahoja myöntäessään on nähnyt Suomen kansan vihollisen siellä, missä valkoinen Suomi on tottunut näkemään ystävän ja taasen ystävän siellä, missä valkoinen Suomi on tottunut näkemään vihollisen.

Vaikka Suomen Sosialidemokraattinen puolue on käytännössä osoittanut, edellämainituilla perusteilla, maanpuolustusystävällisyyttä, on kuitenkin muistettava sen maanpuolustuskysymyksessä vuonna 1930 omaksuma ohjelma, joka kuuluu seuraavasti:

»Sosialidemokratia myöntää, että väkivallan käyttö on erinäisissä tapauksissa, kuten suurissa vallankumouksissa, ollut tarpeen sulkujen avaamiseksi kansanvaltaiselle kehitykselle, ja että se vastakin saattaa toisinaan olla välttämätön kansanvallan ja työväenluokan saavutusten puolustamiseksi. Mutta sosialidemokratia hylkää sellaiset uskottelut, että työväenluokka aina ja kaikissa olosuhteissa olisi velvollinen puolustamaan sotilaallisesti omaa maataan. Missä työväenluokka on saavuttanut vaikutusvaltaisen aseman, toteuttanut kansanvaltaisen järjestelmän ja yhteiskunnallisia uudistuksia sekä luonut omassa keskuudessaan laitoksia aineellisen ja henkisen sivistyksen edistämiseksi, tahtoo se, jos ulkoa uhkaa vaara, puolustaa näitä saavutuksiaan ja vastaisen etenemisensä mahdollisuuksia.»

»Siis maanpuolustuksen oikeutus», käyttääksemme maalaisliiton pää-äänenkannattajan Ilkan aikoinaan lausumia sanoja, »riippuu

kokonaan siitä, minkäluonteinen hallitusmuoto tai yhteiskunnallinen järjestys maassa vallitsee. Vain siinä tapauksessa, että »työväki on saavuttanut vaikutusvaltaisen aseman» katsotaan soveliaaksi ryhtyä puolustamaan maata. Miten mahdetaan tämä vaikuvaltainen asema määritellä? Enemmistökö valtiopäivillä? Vai huomattavan suuri vähemmistökö? Tai ehkäpä laajasuuntainen sosialisoiminen toteutettuna?»

Suomen Sosialidemokraattinen puolue, jonka päämääristä olemme edellä, sen omiin ohjelmakohtiin noujautuen, antaneet lyhyen läpileikkauksen, varustautuu ensi eduskuntavaaleissa saavuttamaan ehdottoman enemmistön eduskunnassa.

Joulukuun 31 päivänä 1938 julkaisi Sosialidemokraattinen Puoluetoimikunta julkilausuman Suomen Sosialidemokraatissa, jossa mainittiin m.m. seuraavaa:

»Alkava vuosi on meille varsin tärkeä. Sen aikana toimitetaan sekä eduskunta- että kunnallisvaalit, joiden onnistumiseksi puolueemme jäseniltä vaaditaan paljon työtä ja toimintaa. Puoluetoimikunta toivoo, että eteenpäin pyrkivän, vastuksia murtamaan tottuneen joukkomme tahto johtaa meille myönteisiin tuloksiin. Tehkäämme tästä vaalivuodesta puolueemme ja koko työväenluokan voittojen vuosi — meidän suuri vuotemme.»

Sosialidemokraattien suunnitelmia arvosteltaessa on muistettava, että heidän vaalivoittonsa on kyllä mahdollinen. Heidän edustajalukunsa on eduskunnassa viime vuosina kohonnut varsin huomattavasti, nimittäin:

Vuonna	1930	66	edustajaa
»	1933	78	»
»	1936	83	»

Kuudessa vuodessa on siis sosialidemokraattien edustajaluku kohonnut 66:stä 83:een eli yhteensä 17:llä.

Nämä numerot osoittivat, että jos kehitys jatkuu samaan suuntaan, kohoaa sosialidemokraattien edustajaluku ensi vaaleissa vähintäin yli 90:een, mutta jos eräät sosialidemokraateille suotuisat tekijät otetaan huomioon, on sekin mahdollisuus ilmeinen, että sosialidemokraatit saavuttavat ensi vaaleissa ehdottoman enemmistön.

Ei ole epäilystäkään, etteivätkö sosialidemokraatit ryhtyisi, ehdottomaan enemmistö-asemaan eduskunnassa päästyään, toteuttamaan omaa yhteiskuntavallankumouksellista ohjelmaansa, vieläpä täysin laillisin keinoin, ja on myös päivänselvää, mihin onnettomuuksiin koko kansakunta silloin johdettaisiin, jos siltä riistettäisiin sen pyhimmät elämän arvot.

Kansalaiset!

Isänmaallisesti ajattelevien kansalaisten on nyt ryhdyttävä puolue- ja kielisuhteista riippumatta läheiseen yhteistoimintaan keskenään ja isänmaallisten puolueiden on vaaliliittoja solmien estettävä sosialidemokraattien vaaralliset suunnitelmat.

Kaikki yhteistoiminta Suomen Sosialidemokraattisen puolueen kanssa on heti katkaistava, eikä ole rajoituttava vain siihen, että eduskuntavaaleissa saavutetaan isänmaallisten kansalaisten yhteistoiminnan tuloksena yhteiskuntaa säilyttävien voimien vaalivoitto, vaan on ryhdyttävä myös toimenpiteisiin, jotta Suomen Sosialidemokraattisen puolueen nykyiset johtajat saadaan syrjäytetyiksi johtaja-asemastaan Suomen työväestön piirissä.

Suomen työväestö, joka on pohjaltaan rehellistä ja erittäin kunnollista väkeä, on jo kerran saanut katkerasti kärsiä siitä, mihin edesvastuuttomat johtajat ovat sen johtaneet.

On korkea aika kasvattaa sille uudet johtajat, joita ei elähdytä luokkavihan lietsominen, kirkon häpäiseminen, oikeuslaitoksen alasrepiminen, suojeluskuntien lakkauttaminen ja monet muut kansallemme vahingolliset päämäärät, miehet, jotka eivät ota määräyksiä kansainvälisiltä järjestöiltä, vaan toimivat aina ja kaikissa tilanteissa, yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta tavoitellessaan, ainoastaan Suomen kansan etujen mukaisesti.

Vedotessamme kansamme parhaisiin voimiin tänä vakavana ajankohtana, teemme sen tietoisena siitä, että kansakokonaisuuden suuri päämäärä on kyllä saavutettavissa, mutta vain siinä tapauksessa, että isänmaalliset kansalaiset liittyvät läheiseen yhteistoimintaan ja asettavat yksityisten etujensa ja puolue-etujensa yläpuolelle ikuisesti elävän Suomen kansan onnen ja menestyksen, kansan, joka on elänyt ennen meitä ja tulee elämään meidän jälkeemme.

Erkki Räikkönen

G. E. von Hertzen.

P. S.

Myötävaikuttaaksemme omalta osaltamme yhteistoiminnan aikaansaamiseksi suurissa kansallisissa kysymyksissä isänmaallisten kansalaisten kesken olemme perustaneet uuden poliittisen viikkolehden, Kustaa Vaasan, jonka lähimpänä tavoitteena on kan-

sallisen yhteisrintaman muodostaminen kansainvälistä rintamaa vastaan.

Kustaa Vaasan palstoilla tulemme poliittisten kysymysten rinnalla selvittämään valtiollisia, oikeudellisia, sivistyksellisiä ja taloudellisia kysymyksiä tahtoen siten lisätä kansamme asiallista tuntemusta niiden perusteiden suhteen, joilla yhteiskuntamme lepää.

Lehtemme omistusoikeus tullaan järjestämään siten, että meillä sen toimittajilla tulee olemaan sen suhteen täydellinen määräämisvalta, mikä on takeena siitä, että lehteä voidaan toimittaa mistään sivuvaikutteista riippumatta. Kuitenkin olemme sopineet siitä, että emme tule ottamaan lehden toimitustyöstä mitään taloudellisia korvauksia, vaan lähdemme siitä tietoisuudesta, että perusedellytys aatteellisten päämäärien saavuttamiseksi on uhrautuva työ. Luotamme myös siihen, että samoin ajattelevat kansalaiset, jotka asettavat kokonaisuuden edun yksilöedun yläpuolelle, tulevat meitä voimiensa mukaan tukemaan tässä voimia kysyvässä työssä.

Tahdomme myös ilmoittaa, että emme tule julkaisemaan lehden palstoilla liikemaailman ilmoituksia, koska tarvitsemme kaikki sen sivut aatteellisten kysymysten selvittämiseen.

Lehti alkaa ilmestyä säännöllisesti helmi—maaliskuun taitteessa.

Ne kansalaiset, jotka tahtovat tukea toimintaamme tilaamalla lehtemme tai avustamalla sitä kirjoituksilla, voivat ilmoittaa siitä kirjeellisesti osoitteella: Kustaa Vaasan Toimitus, Helsinki, Kalevankatu 36. A 21.

Lehden tilaushinta on 65 mk, ja sen irtonumerohinta 3 mk.

KUSTAA VAASA

Ruotsin ja Suomen kuningas Kustaa Vaasa, joka hallitsi näitä kahta veljesmaata vuosina 1523—1560, on mainio esimerkki siitä, kuinka viisas ja oikeudenmukainen päällikkö voi ratkaisevalla tavalla vaikuttaa kansansa menestykseen.

Kustaa Vaasan nuoruusvuosina olivat Ruotsi ja Suomi vieraan ikeen alla, katolisen kirkon pimittäessä ihmisten mieliä ja tanskalaisten voutien pitäessä komentovaltaa maassa.

Valtakunnassa oli sekasorto yleinen.

Mutta kun hätä oli suurin, lähetti Jumala viisaudessaan näille veljeskansoille päällikön, joka monien seikkailujen jälkeen vieraan maan vankeudesta palattuaan, meni Taalainmaalle ja kehoitti kansaa nousemaan taisteluun tanskalaisia vastaan.

Moran kivellä puhui Kustaa Vaasa 1521 innostavia sanoja Ruotsin miehille, mutta hänen sanojaan ei ensin uskottu; myöhemmin huomattiin niiden merkitys ja hänet kutsuttiin takaisin ja valittiin taalalaisten päälliköksi. Niin alkoi Ruotsin miesten vapaustaistelu, joka pian johti voittoon, ja vapaustaistelun johtaja valittiin 1523 kuninkaaksi.

Ruotsin ja Suomen kuninkaana suoritti Kustaa Vaasa niin suurenmoisen rakennustyön, että voidaan hyvin sanoa häntä koko valtakunnan isäksi. Hän peruutti valtiolle kirkon suunnattomia omaisuuksia ja toimeenpani uskonpuhdistuksen Pohjolassa, ja hän tuki talonpoikia ja asettui usein omaa aatelistoaan vastaan.

Hänen aikanaan uusittiin koko valtiokoneisto ja oikeuslaitos, ja siten laskettiin Ruotsi—Suomen valtakunnan tärkein peruskivi.

Kustaa Vaasan hallituskausi oli myös siitä onnellinen, että silloin säilyi yleensä rauha maassa monta vuosikymmentä, ja kansakunnan toiminta saatettiin käyttää siunaukselliseen rakennustyöhön.

Erityisesti oli Kustaa Vaasan aika merkityksellinen Suomen historiassa, suuren kuninkaan pitäessä meidän kansastamme aivan erikoista huolta, jopa niin, että hän kokonaisen vuoden vietti maassamme. Hänen aikanaan ja hänen toimestaan pantiin täällä käyntiin suurisuuntainen uutisviljelys, josta oli seurauksena, että maan sisäosat tulivat asutuiksi.

Kustaa Vaasa perusti myös Helsingin kaupungin, jossa nyt, neljäsataa vuotta myöhemmin, alkaa ilmestyä aikakauslehti, joka kantaa hänen nimeään.

Valitessamme julkaisemamme poliittisen aikakauslehden nimeksi Kustaa Vaasan olemme tahtoneet muistuttaa kansalaisten mieliin, että meidän maassamme ovat poliittiset olot nykyisin varsin sekavat, ja niiden korjaaminen kaipaa samaa viisasta ja oikeudenmukaista henkeä, joka oli Ruotsin ja Suomen kuninkaan tienviittana.

Suomen kansa ei kyllä tarvitse mitään Kustaa Vaasan tapaista päällikköä puoluekirousten pauloista selvitäkseen, vaan se tarvitsee sitä henkeä, sitä ajatusmaailmaa, joka elähytti Kustaa Vaasan toimintaa, ja juuri siksi, ja nimenomaan näin käsitettynä, olemme tahtoneet valita julkaisumme nimeksi vanhan kunnianarvoisan kuninkaan nimen.

VESTIGIA TERRENT

Luokkavihan kylvö johtaa, jos se saa esteettömästi jatkua, kansalaissotaan. Siitä on meillä elävä esimerkki kahdenkymmenen vuoden takaisissa tapahtumissa.

Mitä kansalaissota taasen merkitsee, siitä tahdomme seuraavassa antaa erään tositapahtuman kertoa. Nuoremmalle sukupolvelle on hyvä tietää, minkälaiste kärsimysten kautta Suomen itsenäisyys saavutettiin.

Jos Suomen työväen johtajat olisivat ennen vapaussodan aikaa saarnanneet työväestölle luokkavihan sijasta rakkauden evankeliumia, olisivat ne tuhannet miehet, jotka vapaussotaan yhtyneessä veljessodassa menettivät henkensä, taistelleet aseveljinä yhteisen suuren päämäärän puolesta.

Vestigia terrent — jäljet pelottavat — sanoivat muinaiset roomalaiset, ja se on totuus, joka on syytä niiden muistaa, jotka nykyisin saarnaavat kansallemme luokkataistelun oppia.

Sain Satakunnan ryhmän päälliköltä, eversti Ernst Linderiltä maaliskuun 10 päivänä 1918 tehtäväksi sopivaksi katsomallani tavalla häiritä hiihto-osastoineni vihollista. Vihollinen oli lähinnä edellisenä aikana kiivaasti ahdistellut ryhmän rannikkolohkolla, Ahlaisissa, Pomarkussa ja Lassilassa olevia joukkoja. Eversti Linderin oli irroitettava tältä rintamaosalta huomattavia joukkoja Tamperetta vastaan määrättyjä sotatoimia varten. Siirtojen suorittamiseksi oli toivottavaa, että rintamalohko sai olla rauhassa vihollisen hyökkäyksiltä. Rintamalohkoa komensi everstiluutnantti W. Bergh, ja minut alistettiin hänen komentoonsa. Katsoin, että tehtäväni häiritä vihollista ratkaistiin paraiten siten, että hiihto-osasto yön pimeydessä kiertäisi meren jäätä myöten vihollisen Reposaaren pohjoispuolisille saarille ulottuvan vasemman siiven ja yllättäen hyökkäisi jonkin siellä sijaitsevan vihollisosaston selkään. Ehdotus hyväksyttiin, ja osasto lähti hiihtämään Ahlaisiin, yrityksen lähtökohtaan.

Kun Pomarkussa, jossa oli pysähdytty, annoin matkan jatkamiskäskyn, ilmestyi odottamatta vanhempi veljeni Karl reen viereen ja kysyi, saisiko hän seurata mukana.

— Paikka vieressäni on vapaa, sanoin.

Hän pyysi lupaa saada sanoa jäähyväiset morsiamelleen, joka toimi läheisessä sairaalassa.

— Kahden minuutin kuluttua lähdemme, oli vastaukseni.

Kahden minuutin kuluttua istuutui veljeni viereeni.

Punakapinan puhjetessa oli veljeni palvellut sairaala-amanuenssina Helsingissä. Sieltä hän oli hiihtämällä lähtenyt pohjoiseen ja kulkenut punaisten rintaman poikki Vilppulan kohdalla. Täällä hän oli ottanut osaa erääseen taisteluun ja sittemmin palvellut Kokkolan ambulanssissa. Jääkärien maahan noustessa Vaasassa helmikuun 25 päivänä hän oli tavannut minut ja saanut kuulla suunnitelmastani koota hiihtokomppania ja tunkeutua sen kera punaisen rintaman läpi Lounais-Suomeen ja sikäläisten suojeluskuntain kanssa muodostaa rintama saaristossa. Suunnitelman olin myös esittänyt päämajassa Seinäjoella, mutta sitä ei hyväksytty. Sensijaan sain komentooni alussamainitun hiihto-osaston Satakunnan rintamalla. Aikeeni kiinnitti joka tapauksessa suuresti veljeni mieltä, ja hän oli lausunut toivovansa päästä retkeen osalliseksi.

— Rintaman takana on lääkäreitä kylliksi, rintamalla kaatuu joka päivä miehiä, ja siellä tarvitaan uusia, sanoi hän.

Edelleen kertoi veljeni, että hänet äsken oli nimitetty pataljoonanlääkäriksi, mutta että hän oli anonut lupaa lähteä rintamalle, liittyäkseen minun joukko-osastooni.

Saavuttuani Ahlaisiin etsin käsiini valkoisen rintaman äärimmäisen oikean siiven komentajan, jääkäriluutnantti Paavo Talvelan. Hänen joukkonsa olivat asemissa lohkolla Sandö—Ahlainen—Lampi. Talvela teki minulle selkoa tilanteesta sekä antoi tietoja vihollisen asemista Antooran, Saunaluodon (Pastuskeri) ja Lampaluodon saarilla, minne punaisen rintaman äärimmäinen vasen siipi ulottui. Saamieni tietojen mukaan piti Saunaluodon pohjoiskärjessä

sijaitsevassa talossa olla suurenpuoleinen vihollisjoukko. Päätin laajassa kaaressa yli meren jäiden kiertää Antooran ja hyökätä mainitun Saunaluodon vihollisosaston kimppuun lounaispuolelta. Talvelaa oli kielletty ryhtymästä hyökkäyksenluontoisiin toimiin. Sensijaan oli hänen määrä tukea yritystä avaamalla eräästä esiinpistävästä asemastaan tuli saaria kohden, kun kuuli käsikranaatin paukauksia.

Pimeän tultua alkoi osastoni, johon lähtöhetkellä liitettiin parikymmentä luutnantti Kallion johtamaa oululaista, hiihtonsa Pohjanlahden jäitten poikki. Huomasin, että veljelläni oli kaksinkertainen kantamus. Paitsi lääkärinvarusteitaan hän oli ottanut mukaansa kiväärin ja runsaasti ammuksia. Monet ajatukset liikkuivat mielessäni. Kolme vuotta aikaisemmin olivat jääkärit lähteneet Saksaan saamaan siellä sotilaallista koulutusta Suomen tulevaa vapaustaistelua varten. Nyt, kun suotuisa tilaisuus itsenäisyyden saavuttamiseksi oli käsillä, oli Suomen kansa jakaantunut kahteen leiriin. Punaisella puolella oli suuri osa Suomen työväestä. Kansainvälisten harhaoppien ja rikollisten johtajain kiihoittamana taisteli se urhoollisesti rinnan venäläisten bolshevikkien kanssa voimassaolevan yhteiskuntajärjestyksen hävittämiseksi. Valkoisella puolella taisteli isänmaanrakkauden innoittamina tai vaistonsa ohjaamina miehiä isänmaan vapauttamiseksi ja kotien pelastamiseksi punaisesta hirmuvallasta.

Keli oli hyvä, ja aamupuolella yötä maaliskuun 13 päivänä lähestyimme meren puolelta Saunaluodon pohjoiskärkeä. Täällä erotin luutnantti Kallion joukkueen ja määräsin sen jatkamaan matkaa Saunaluodon eteläkärkeen. Siellä sijaitsevassa torpassa piti pienehkön punaisen joukon majailla. Tämä oli hänen tuhottava ja torjuttava samalla punaisten avustusyritykset etelästä käsin. Aamun valjetessa oli hänen määrä yhtyä minun osastooni.

Seitseminekymmenine miehineni hiihdin rannalle. Tunkeuduttuamme lyhyen matkaa läpi metsän näkyi edessämme suurehko valaistu rakennus ja sen vieressä pienempi valaisematon talo. Vartioita ei oltu asetettu, mutta saamani tiedot ja rakennuksen voimakas valaistus viittasivat siihen, että punaiset olivat taloon majoitetut. Talo ympäröitiin ampumaketjuilla, ja käsikranaattiryhmät asettuivat asemiinsa ja odottivat merkkiä heittääksensä kranaattinsa ikkunoista sisään ja tuhotaksensa sisällä olevat.

Yrityksen vaikein osa oli onnistunut, nimittäin huomaamatta tapahtunut Antooralla olevien punaisten etuvartijain kiertäminen, Saunaluodon vihollisosaston löytäminen ja sen yllättävä saartaminen. Mutta nyt epäröin antaa käskyä käsikranaatinheittäjille. Rakennuksessa nukkui omia maanmiehiämme ilman puolustautumisen mahdollisuutta. Ehkäpä siellä oli sellaisiakin paikkuntalaisia, jotka eivät olleet punaisia. Otin vastuun päälleni ja annoin uudet käskyt. Ensin oli ammuttava muutamia varoituslaukauksia ja sen jälkeen, jos, niinkuin luultavaa oli, edessämme osoittautui olevan vihollisia, saatiin käsikranaatit heittää.

Varoituslaukaukset ammuttiin. Miehiä ryntäsi ulos. Käsikranaatit räjähtivät. Laukauksia paukahteli. Pienen osan rakennuksessa olijoita onnistui pimeän suojassa pelastautua. Suurin osa tuhottiin. Hiukan kauempana toisella puolen kuului suomalaisia komennussanoja. Pimeässä, joka nyt alkoi hälvetä, näkyi siellä kolmas rakennus ja kivinavetta. Komensin mieheni hyökkäämään sitä vastaan. Kivinavetasta ja eräältä toisella puolen sijaitsevalta metsänpeittoiselta kukkulalta ammuttiin meitä vastaan. Päivä alkoi valjeta ja mieheni kärsivät tappioita etupäässä kivinavetasta ammutuista laukauksista. Ensimmäiseksi haavoittuneen hiihtäjän lähetin sotasaalishevosella matkaan jäitä myöten. Toinen hiihtäjä haavoittui kuolettavasti. Veljeäni, joka myöskin oli etsiytynyt ampumaketjuun ja otti osaa ammuntaan, osui kuula päähän ja musersi yläleuan, ja rintaan toinen, joka surmasi hänet. Kaukana jäällä näkyi ryhmittäin hevoskuormia ja miehiä hurjaa kyytiä paeten eteläiseen suuntaan. Ilmeisesti koettivat Antooran punaiset etuvartiot pelastaa varastojaan. Kärsittyämme muutaman miehen mieshukan haavoittuneissa ja kaatuneissa, annoin osastolleni käskyn peräytyä läntiseen suuntaan jäitse. Antooran saaren lähimmältä metsäiseltä rannalta avattiin nyt myöskin tuli, ja menetin vielä yhden hiihtäjän. Kun osastoni peräytyminen avasi tien etelään, purkautui mainitulta rannalta jäälle sankka joukko, arviolta puolisentoistasataa punaista, ja pakeni epäjärjestyksessä eteläiseen suuntaan. Hiihtäjäni ampuivat muutaman yhteislaukauksen. Sillä hetkellä olivat Antoora ja Saunaluoto ilmeisesti punaisten jättämät, ja olisivat valkoiset joukot voineet vastarinnatta ne miehittää. Kaukana etelässä näkyi marssimassa pohjoiseen vahvoja joukko-osastoja, jotka arvattavasti olivat tulossa Reposaaresta punaisille avuksi.

Luutnantti Kallion ryhmä oli todennut Saunaluodon eteläkärjen

SUOMEN SÄÄNNÖT

Suomen suurin yhdistys on Suomen valtio, jonka jäseniä ovat kaikki Suomen kansalaiset.

Kansamme suurimman yhdistyksen perussäännöt on julkaistu Suomen Hallitusmuodossa, joka sisältää 95 eri pykälää.

Suomen Hallitusmuoto jakaantuu seuraaviin 11 päälukuun:

1. Yleisiä säännöksiä
2. Suomen kansalaisten yleiset oikeudet ja oikeusturva
3. Lainsäädäntö
4. Hallitus ja hallinta
5. Tuomioistuimet
6. Valtiotalous
7. Puolustuslaitos
8. Opetustoimi
9. Uskonnoliset yhdyskunnat
10. Julkiset virat
11. Loppusäännöksiä.

Kustaa Vaasa on tietoinen siitä, että kansalaiset eivät yleensä tunne Suomen Hallitusmuodon sisällystä, ja palauttakseen mieliin nämä erittäin tärkeät asiat, Suomen säännöt, jotka ovat kaiken valtiollisen toiminnan perustana, julkaisee toimitus seuraavassa muutamia Suomen Hallitusmuodon pykäliä:

Pykälä 6

»Jokainen Suomen kansalainen olkoon lain mukaan turvattu hengen, kunnian henkilökohtaisen vapauden ja omaisuuden puolesta.

Kansalaisen työvoima on valtakunnan erikoisessa suojeluksessa.

Omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen täyttä korvausta vastaan säädetään lailla.»

Pykälä 36

»Suomen suhteista ulkovaltoihin määrää presidentti, kuitenkin niin, että sopimukset ulkovaltojen kanssa ovat eduskunnan hyväksyttävät, mikäli ne sisältävät säännöksiä jotka kuuluvat lainsäädännön alaan tai valtiosäännön mukaan muuten vaativat eduskunnan suostumusta. Sodasta ja rauhasta presidentti päättää eduskunnan suostumuksella.»

Pykälä 33

»Valtioneuvoston jäseniksi, joiden tulee nauttia eduskunnan luottamusta, kutsuu presidentti rehellisiksi ja taitaviksi tunnettuja syntyperäisiä Suomen kansalaisia. Sen ministerin, jonka käsiteltäviä oikeushallintoa koskevat asiat ovat, sekä vähintään yhden muun ministerin tulee olla lainoppineita.»

*

Kehoitamme lehtemme arvoisia lukijoita painamaan mielen nämä pykälät.

---

torpan tyhjäksi, hiihtänyt senjälkeen takaisin ja ottanut haltuunsa tiellä joukon pakenevia punaisia varastokuormia. Ryhmä ei ollut kärsinyt mitään tappioita.

Osastoni palasi takaisin yrityksen lähtökohtaan pohjoiseen. Hiihdin raskain ajatuksin. Tosin oli retken tarkoitus täydellisesti saavutettu, mutta veljeni ja monen mieheni menetys painoi mieltäni. Minua vaivasi ajatus, että herkkämielisyyteni oli aiheuttanut heidän kuolemansa.

G. E. von Hertzen.

• PIKKU UUTISIA

Toimitus

Kustaa Vaasan toimittajina ovat jääkärimajuri evp., tohtori G. E. von Hertzen ja maisteri Erkki Räikkönen, josta viimeksimainittu toimii lehden vastaavana päätoimittajana.

Kustaa Vaasa tulee ilmestymään kerran viikossa, lauantaisin, mutta sen säännöllinen ilmestyminen alkaa vasta helmi-maaliskuun taitteessa.

Kustantaja

Kustaa Vaasan kustantajana tulee olemaan myöhemmin perustettava Kustaa Vaasa Osakeyhtiö, jonka osake-enemmistön tulevat omistamaan lehden toimittajat maisteri Erkki Räikkönen ja tohtori G. E. von Hertzen.

Tällaisen järjestelyn kautta tulee Kustaa Vaasan toimitustyössä taatuksi jatkuva ja mistään sivuvaikutteista riippumaton johto.

Erkki Räikkönen

Maisteri Erkki Räikkönen, joka aikaisemmin on toiminut Kustannusosakeyhtiö Sanattaren johtokunnan puheenjohtajana ja yhtiön toimitusjohtajana sekä yhtiön julkaiseman aikakauslehden Suomen Vapaussodan päätoimittajana, on nyttemmin eronnut kaikista näistä toimistaan, voidakseen keskittyä Kustaa Vaasan toimitustyöhön ja sen omaksumaan poliittiseen toimintaan.

Ilmoitukset

Kustaa Vaasa ei tule palstoillaan julkaisemaan liikemaailman ilmoituksia, perustellen tämän päätöksensä sillä, että sen sivut tarvitaan kokonaisuudessaan tekstipinta-alan käyttöön.

Tilaushinta

Kustaa Vaasan tilaushinta on tänä vuonna 65 markkaa ja irtonumerohinta 3 markkaa.

Taloudenhoitaja

Kustaa Vaasan taloudenhoitajana tulee toimimaan johtaja Martti Raitanen.

VUODEN 1939 TULO- JA MENOARVION PÄÄNUMEROITA

Valtion on enemmän kuin yksityisten pidettävä huolta siitä, että sen tulot riittävät peittämään sen menot, ja erityisesti menoista päättäessään on sen noudatettava mitä suurinta säästäväisyyttä.

Suomen valtion tulo- ja menoarvio on se ilmapuntari, joka erittäin herkästi osoittaa kansamme taloudellisen aseman.

Tulo- ja menoarvion tunteminen on senvuoksi yksi kaikkein tärkeämpiä asioita, johon muidenkin kansalaisten kuin eduskunnan jäsenten on kiinnitettävä mitä vakavinta huomiota.

Julkaisemme seuraavassa eräitä vuoden 1939 tulo- ja menoarvion päänumeroita ja kehoitamme lehtemme lukijoita kiinnittämään niihin huomionsa.

Suomen valtion vuoden 1939 tulot jaoitellaan 6 erilliseen ryhmään, jotka suuruusjärjestyksessä jakautuvat seuraavasti:

1. Verot	3.433.000.000
2. Pääomatulot	709.120.700
3. Valtion liiketoiminta sekä metsä- ja maatalous	440.518.400
4. Korko -ja osinkotulot sekä osuus valtiopankin voittoon	337.283.800
5. Sekalaiset tulot	174.939.950
6. Maksut valtionlaitosten käyttämisestä	116.466.400

Valtion kokonaistulot ovat siis 5.211.329.250 mk.

Jos tarkastellaan näitä numeroita, niin huomataan, että ylivoimaisesti ratkaisevan tuloerän muodostavat verot, jotka ovat kokonaistuloista 66 %.

Verotulot jakaantuvat kolmeen ryhmään, nimittäin:

1. Tullitulot	1.656.000.000
2. Verot	961.500.000
3. Leimavero	281.000.000

Suomen valtion päätulolähde on siis tullitulot eli välilliset verot, mutta sen rinnalla on erittäin tärkeä tulolähde välittömät verot.

Jos vertaamme valtion verotuloja maan väkilukuun, voimme todeta, että jokainen Suomen kansalainen maksaa keskimäärin noin 250 markkaa veroina Suomen valtiolle.

Suomen valtion vuoden 1939 menot jakaantuvat 20 pääluokkaan ja ovat ne suuruusjärjestyksessä seuraavat:

1. Valtion liiketoiminta sekä metsä- ja maatalous	1.846.816.100
2. Tuloa tuottavat pääomamenot	930.375.000
3. Tuloa tuottamattomat pääomamenot	803.563.000
4. Puolustusministeriö ja siihen kohdistuvat hallinnonhaarat	745.402.600
5. Opetusministeriö ja siihen kohdistuvat hallinnonhaarat	606.593.700
6. Sisäasiainministeriö ja siihen kohdistuvat hallinnonhaarat	508.659.400
7. Maatalousministeriö ja siihen kohdistuvat hallinnonhaarat	431.221.300
8. Kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriö sekä siihen kohdistuvat hallinnonhaarat ..	241.974.900
9. Valtiovelan korot ja	187.989.900
kustannukset	187.989.900
10. Sekalaiset yleiset menot	178.181.400
11. Erinäisten hallinnonhaarain eläkkeet ja eläkkeenluontoiset avustukset	118.636.000
12. Oikeusministeriö, tuomioistuimet, valtionsyyttäjät ja oikeusministeriöön kohdistuvat hallinnonhaarat	110.098.700
13. Kauppa- ja teollisuusministeriö sekä siihen kohdistuvat hallinnonhaarat	107.166.800
14. Sosiaaliministeriö ja siihen kohdistuvat hallinnonharat	105.984.600
15. Valtiovarainministeriö ja siihen kohdistuvat hallinnonhaarat	58.245.200
16. Ulkoasiainministeriö ja siihen kohdistuvat hallinnonhaarat	45.474.200
17. Eduskunta	14.554.500
18. Valtioneuvoston kanslia ja siihen kohdistuvat hallinnonhaarat	6.952.500
19. Valtioneuvosto ja oikeuskanslerin virasto	6.552.300
20. Tasavallan Presidentti	2.229.500

Menojen kokonaissumma on 5.209.856.300 markkaa eli vajaa 2 miljoonaa pienempi kuin tulojen kokonaissumma; menojen kokonaissummassa ei ole otettu huomioon valtion liiketoiminnasta ja metsä- ja maataloudesta aiheutuvia menoja, jotka ovat huomioidut tulopuolella nettosummana.

Valtion liiketoiminnasta ja metsä- ja maataloudesta aiheutuvat menot, jotka valtion menoista muodostavat suurimman ryhmän, jakaantuvat lukuisiin pienempiin ryhmiin, joista tärkeimmät ovat seuraavat:

1. Rautatiehallituksen linjahallinto ja käyttömenot	990.958.900
2. Posti- ja lennätinlaitoksen linjahallinto ja hoitomenot	226.707.500
3. Aluehallinto ja hoitoalueiden talous	210.195.800

Rajoittuen esittämään vain eräitä päänumeroita valtion vuoden 1939 tulo- ja menoarviosta toivomme myöhemmin olevamme tilaisuudessa palaamaan yksityiskohtaisemmin kysymykseen.

SANOMALEHDET JA VAALITOIMINTA

Yleinen huomio on viime aikoina kohdistunut ensi kesän vaalitoimintaan, ja eri puolueiden pää-äänenkannattajat ovat alustavasti lausuneet siitä mielipiteensä. Useimmilla julkisuudessa esitetyillä sanomalehtilausunnoilla on kuitenkin tunnusomaista eräänlainen epävarmuus. miten valeihin, ja varsinkin eri puolueiden väliseen yhteistoimintaan, olisi suhtauduttava.

Ajan Suunta:

Vaalikeskustelut aloitti Ajan Suunta, joka 29. 12. 1938 lausui johtavassa kirjoituksessaan »Kansanrintamaa vastaan yhteistoimin» m.m. seuraavaa:

»On aivan ilmeisesti tullut se aika, jolloin on koottava kaikki isänmaan tulevaisuudesta huolta kantavat kansalaiset yhteen, lukeutukootpa he sitten IKL-seen, kokoomukseen, maalaisliittoon tai edistyspuolueeseen, yhdeksi suureksi marxilais- ja »kansanrintaman» vastaiseksi rintamaksi, sekä silmällä pitäen ensi valtiollisia vaaleja että myöskin kaikkea muuta poliittista toimintaa.»

Ja edelleen:

»Mutta onko puoluepolitiikka jo ehtinyt pilata liian syvältä kansamme, vai vieläkö voidaan nousta väärää suuntaa yhteisvoimin torjumaan? Siinä on nykyhetken suuri kysymys, johon piankin saadaan vastaus. Ja siitä riippuu paljon.»

Pari viikkoa myöhemmin — 13. 1. 1939 — lausui Ajan Suunta johtavassa kirjoituksessaan »Eteenpäin» m.m. seuraavaa:

»Olemme puolestamme täysin selvillä siitä, että kansamme yhteenkokoaminen olisi nyt välttämättömämpää kuin koskaan ennen itsenäisyytemme aikana. Olemme siihen suuntaan yrittäneet toimia, niin epäkiitollinen tehtävä kuin se onkin. Olemme puolestamme olleet valmiit erinäisiin uhrauksiinkin siinä mielessä, mutta sekin oli turhaa. Vielä ei puoluejohtajien keskuudessa olla lainkaan hereillä.»

Ja edelleen:

»Poistakaamme puoluemielisyyden jokainen ilmenemys ensiksi itsestämme ja sitten ympäristöstämme, niin laajalti kuin se itsekullekin suinkin on mahdollista.»

Isänmaallisen Kansanliikkeen taholla ollaan siis ilmeisesti valmiita yhteistoimintaan muiden isänmaallisten puolueiden kanssa, mikä on tässä yhteydessä tyydytyksellä pantava merkille.

Helsingin Sanomat:

Seuraavana tarttui vaalikeskusteluun Helsingin Sanomat, joka 18. 1. 1939 lausui johtavassa kirjoituksessaan »Vaalirintamien kaavailut» m.m. seuraavaa:

»Edelleen on molempien hallituksessa edustettuina olevien porvarillisten puolueitten taholla vakuutettu, ettei yhteistoiminta sosialidemokraattien kanssa hallituksessa merkitse luopumista porvarillisista periaatteista eikä myöskään tule estämään niiden esiintymistä vaalitaistelussa porvarillisin tunnuksin sosialidemokraattien erikoisia ohjelmapyrkimyksiä vastaan. Näin ollen eivät siis vaalitaistelurintamat tule noudattamaan hallituskokoomuksen linjoja, vaan kaikki hallituspuolueet esiintyvät omine poliittisine ohjelmineen. Taistelua porvarillisuuden ja sosialismin välillä tullaan käymään myöskin hallituspuolueitten kesken, eikä ole näkynyt minkäänlaisia merkkejä siitä, että vaaliliittoja muodostamalla tai muutenkaan suunniteltaisiin yhteistä vaalitoimintaa sosialidemokraattien ja porvarillisten hallituspuolueitten kesken.»

Edistyspuolue siis tunnustaa, että »porvarillisuuden» ja »sosialismin» välillä tullaan käymään ensi kesänä vaalitaistelua ja samalla toteaa, että mitään yhteistä vaalitoimintaa ei ainakaan sosialistien kanssa suunnitella.

Tämän periaatteen julkilausumisesta ei ole kaukana laajempikaan isänmaallisten puolueiden yhteistoiminta, vaikka edistyspuolueen taholta ei ainakaan toistaiseksi pidetä sitä suotavana, vaan tahdotaan rajoittaa se maalaisliiton ja edistyspuolueen kesken tapahtuvaan vaalitoimitaan.

Suomen Sosialidemokraatti:

Suomen Sosialidemokraatti lausui 19. 1. 1939 mielipiteensä johtavassa kirjoituksessaan »Rintamat ja tavoitteet», jossa se esitti m.m. seuraavaa:

»Heinäkuun eduskuntavaalien lähenemisestä ei toistaiseksi ole julkisuudessa juuri muita merkkejä huomattavissa kuin n.s. opposition yhä enenevä levottomuus. Sillä taholla ei nähdä mitään mahdollisuuksia maan nykyisen poliittisen suuntauksen muuttamiseen, mikä kuitenkin oikeiston mielestä olisi suoranainen välttämättömyys.»

Ja edelleen:

»Kun tällaista yhteistoimintaa ei kuitenkaan voitane aikaansaada porvarillisten puolueiden vaaliliittoutumien avulla, on alettu siellä täällä tehdä kokeita toisella pohjalla. Jokin »kansalaiskokous» näkyy jo asettuneen puoltamaan vaaleja varten »valkoisen rintaman» muodostamista »marxilaisrintamaa» vastaan. Se ei ole saanut porvarillisen keskustan taholta osakseen muuta kuin hymyilyä ja oikeiston omatkaan lehdet eivät näytä sellaisen menestymiseen uskovan.»

Ja edelleen:

»Sellaisen »rintaman» — kulkekoon se nyt millä nimellä hyvänsä — muodostumiselle ei meillä voikaan olla mitään mahdollisuuksia. Siltä puuttuvat sekä sielulliset että käytännölliset edellytykset.»

Ja edelleen:

»Tämä johtaa puolestaan siihen, että demokraattisten puolueiden, jotka eivät välillisestikään halua heikentää demokratian puolustusvoimaa maassamme, ainoa mahdollinen paikka on toistensa rinnalla, ilman että mikään ryhmä silti luopuisi omista käsityksistään muissa asioissa. Sen ei tarvitse liioin merkitä, ellei sitä katsota jossain muodossa tarpeelliseksi, mitään yhteistä vaaliliittoa, mutta se tekee kyllä tyhjäksi kaikki puuhailut sellaisten »porvarillisten» taikka »valkoisten» rintamien muodostamisesta, mistä sameissa vesissä kalastelevat piirit edelleen näyttävät haaveilevan.»

Suomen Sosialidemokraattinen puolue on ilmeisesti huolissaan, että isänmaallisten puolueiden kesken saattaisi syntyä läheinen yhteistoiminta ensi kesän vaaleissa, ja tähän tahdomme vain sanoa, että huolestumiseen on sosialidemokraateilla kyllä syytä enemmän kuin he itse aavistavatkaan.

Uusi Suomi:

Viimeksi lausui mielipiteensä Uusi Suomi, joka 20. 1. 1939 kirjoitti johtavassa kirjoituksessaan »Marssi vaaliasemiin» m.m. seuraavaa:

»Vasemmiston porvarilliset hallituskumppanitkaan eivät mielellään muistele vasemmiston varsinaista olemusta, vaan koettavat saattaa kannattajansakin sen unohtamaan, ja rajaa himmennetään siten menestyksellisesti porvarillisten ainesten tajunnassa.»

Ja edelleen:

»Keskustan väitteet sen taistelusta porvarillisuuden puolesta jäävät olojen pakosta vain hurskaiksi vakuutteluiksi. Kun keskustan on keskityttävä politiikkansa puolustukseen, ei se voi ajatella aktiivista taistelua ainakaan hallituskumppaniaan vastaan. Yhteiskuntaa säilyttävien arvojen puolustus sosialismia vastaan — se on opposition ja sen johtava aineksen, kokoomuspuolueen tehtävä ensi kesän vaaleissa.»

Kokoomuspuolue on siis tinkimättömästi sillä kannalla, että »yhteiskuntaa säilyttävien arvojen puolustus sosialismia vastaan» on ensi kesän vaalien johtavin aate, ja siitä on käsityksemme mukaan ilman muuta seurauksena myös yhteistoiminnan aikaansaaminen vaaleissa kaikkien isänmaallisten puolueiden kesken.

Spectator.

KUSTAA VAASA

- Kustaa Vaasa, jonka päätoimittajina ovat jääkärimajuri evp., tohtori G. E. von Hertzen ja maisteri Erkki Räikkönen, viimemainittu vastaavana päätoimittajana, on julkaissut ensimmäisen 16-sivuisen numeronsa.

- Lehden sisällöstä mainittakoon tohtori G. E. von Hertzenin kirjoitus »Isänmaanystäville ja rintamamiehille» ja maisteri Erkki Räikkösen kirjoitus »Ylioppilasnuorisolle» sekä molempien yhteinen vetoomus »Kansakokonaisuuden puolesta».

- Muista kirjoituksista mainittakoon »Vestigia terrent», »Kustaa Vaasa», »Suomen säännöt», »Sanomalehdet ja vaalitoiminta» ja »Vuoden 1939 tulo- ja menoarvion päänumeroita».

- Lehden tilaushinta on 65 mk, ja voidaan se tilata kaikkien postikonttorien ja kirjakauppojen välityksellä ja myös suoraan lehden konttorista Kalevank. 36 A 21.

Irtonumerohinta on 3 mk.

Helsinki 1939 . K. F. Puromiehen Kirjapaino O.-Y.

MITÄ ON POLITIKOITSIJA?

„Täydellinen nolla personallisiin mielipiteisiin nähden, tiedoiltaan keskinkertaisuus, henkilö, jolla on samat yleiset tunteet ja intohimot kuin joukoilla, henkilö, jolla ei ole muuta ammattia kuin politiikka ja joka kuolee nälkään, jos hän ei saa toimia valtiollisella uralla.“[1])

EMILE FAGUET

---

[1]) Tämä ranskalaisen tiedemiehen lausunto määrätynlaatuisista politikoitsijoista on sovellettavissa myös meidän oloihimme, jossa politikoiminen laajoissa kansalaispiireissä, varsinkin kansanrintaman keskuudessa, on muodostunut ainoaksi ammatiksi. Syynä kansamme rikkinäisyyteen onkin ilmeisesti juuri tämä onneton asiantila, että valtiollisen elämämme johdossa on henkilöitä, jotka ajattelevat vain omia, ja parhaassa tapauksessa puolueensa etuja, mutta unohtavat isänmaan edun ja sen vaatimukset.

Kustaa Vaasa

KUSTAA VAASAN päämääränä on valkoisen rintaman muodostaminen ja kansamme eheyttäminen.

Irtonumerohinta 3 mk

Helsinki 1939 . K. F. Puromiehen Kirjapaino O.-Y.